ARCHIVE COPY

Please return.

Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Թեմի Ազգային Առաջնորդարանի A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume V, Number 9 January 1983

STAR OF BETHLEHEM

Moushegh Ishkhan

Over the simple and holy manger, there is no bright star.

How could such an immense light be doused by clouds?

Where could it go without a trace?

Now, meteors shoot across our skies dripping blood.

But the Star of Bethlehem stays in the mind like a smile of divinity.

And we, who have lost the road, wait, wait for it to hand again over Bethlehem.

(1957)

Reprinted from "Anthology of Armenian Poetry," by Diana Der Hovanessian and Marzbed Margossian, N.Y. 1978

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՋՐՕՐՀՆԷՔՆԵՐ

ԽՄԲԳ. ԾԱՆՕԹ․ «Աութրիչ»ի այս թիւով, որ նուիրուած է Ամանորին եւ մեր փրկչին՝ ճիսուսի Քրիստոսի Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօներուն, հետաքրքրական եւ շինիչ կը նկատենք, մեր ընթերցողներու ուշադրութեան յանձնել շուրջ 76 տարիներ առաջ՝ 1906-ին «Լոյս» կրօնական շարաթաթերթին մէջ հրատարակութեան տրուած հետեւեալ յօդուածը, որ մեզի կը բերէ ծուէններ մեր աւանդութիւններէն եւ պատմութենէն Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Ջրօրհնէքեն, որ կապուած է մեր Փրկչին մկրտութեան խորհուրդին։

Երբեմն Հայերն ալ առ հասարակ եկեղեցիէն դուրս, ջուրի եղերք մը կ'երթային ահագին բազմութեամբ՝ Ջրօրհնէքի հանդէսին համար։ Հիմա գրեթէ խափանած է այդ սովորու-թիւնը, թէեւ տեղ տեղ կը չարունակէ դեռ, որոնց ամենէն նչանաւորն է հիմա Թիֆլիզի Հայոց կատարած հանդէսը՝ Կուր գետի ափերուն վրայ։

Բայց ասոնց պատմականներէն երկու Հատին նկարագրութիւնները չա՛տ Հետաքրքրական են ժամանակի բարքերուն եւ կրօնական ըմբռնում– ներուն տեսակէտով։

Հայոց կաթողիկոսներէն մէկը Գետադարձ տիտղոսով ճանչցուած է պատմութեան մէջ և և, որու մասին պատմութեւնը բացառապէս ուշագրաւ տեղեկութիւններ պահած է մեզ։ Ատոնց մէկն է Ջրօրենէքի հրաչապատում դրուագը, ո՛ւր Պետրոս Ա. Կաթողիկոս երեւան կուպայ իր փառքերով այդ ազնուական չքեղ անձնաւորութիւնը՝ որ Լուսաւորչի Աթոռին չուրջ լարուած թակարդները ոչնչացնելու համար քիչ չյոգնեցաւ՝ երկար ճամբորդութիւններով ու պանդիստութիւններով ու որ անդիստութիւններով ու որ անդիստութիւններով ու արևորիստութիւններով

` Պետրոս Ա․ 1022ին իր հարստու– Թեան, իր անձնական ճոխութեան եւ մանաւանդ իր Կաթողիկոսութեան

ԱՂՕԹՔ ՋՐՕՐՀՆԵԱՑ

Ս․ Բարսեղ Կեսարացի

ԾԱՆՕԹ․ ԽՄԲԳ․ Յառաջիկայ սրբազան տօներուն առիթով եւ իր շահեկանութեան համար, մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք հատուած մը, Քրիստոնէական Եկեղեցւոյ մեծագոյն դէմքերէն՝ Ս․ Բարսեղ Կեսարացի Հայրապետի աղօթքէն, որ կը կարդացուի Յունուար 6-ին, Ջրօրհնէքի պահուն։

Դուն, ո՛վ Տէր, չորս տարրերէն յօրինեցիր աչխարհը եւ չորս եղա-Նակներով բովանդակ տարին ամ– բողջացուցիր։ Քեզմէ կը դողան իմանալի գօրութեիւնները. Քեգ կ՚օրՀնէ արեգակը եւ կը փառաւորէ լուսինը․ Քեզ կը գովեն Հոյլը աստղերուն։ Քեցի կր Հնագանդի լոյսր եւ Քեզմէ կը սարսին խորութիւն-ները, եւ Քեզի կը ծառայեն աղ բիւրները։ Քեզ կ'օրՀնեն Հրեչտակական զօրութիւնները եւ Հրեչտակապետներու խումբերը ջեզի կ՝երկրպագեն։ Սերովբէներն ու Քերովբէները բարձրութեանդ մէջ անմատչելի լոյսերովը կը պարփակուին՝ Անպարագրելի ես Տէր Աստուած, անճառելի եւ անպատմելի։ Երկիր իջար մարդու նմա-նութեամբ, ծառայի կերպարանջ առնելով՝ որովհետեւ քու անսահման գխուխեամբդ չէիր Հանդուրժէր, մարդասէր Տէր, տեսնել մարդր բռնադատուած բանսարկուին կողմէ, եւ եկար փրկեցիր մեզ։

Կը խոստովանինը քու չնորհներդ,

Կը յայտարարենք քու ողորմու-Թիւնդ,

Ձենք ծածկեր քու բարեգործութիւնդ։ Դուն, Յորդանանի ջուրերը սրըբեցիր քու Ս․ Հոգիդ ղրկելով, վիչապին գլուխը ջախջախեցիր։ Այժմ կ'աղաչենք մարդասէր

Աստուած, որ դրկես քու Մ․ Հոգիդ այս Լուրին վրայ։ Օրհնէ եւ մաքրէ գայն, եւ տուր անոր Ցորդանանի Լուրերուն չնորհը ու ըրէ զայն Օրհնութեան աղբիւր

Մեղջերու լուծում
ՀիւանդուԹեանց բժշկող
Ախտաւորներու առողջուԹիւն
Հրեչտակական զօրուԹեամբ լեցուած ընդդիմուԹեան զօրու-Թիւն։

Դուն Տէր Աստուած, անապատի դառն ջուրը Մովսէսի գաւազանով ջաղցրացուցիր եւ ծարաւած ջու ժողովուրդ յագեցուցիր։ Դուն Տէր, Եղիայի միջոցաւ ջուրով եւ կրակով ապատեցիր ջու ժողովուրդը Բահաղի ծառայուժենչն։ Դուն Տէր, Եղիսէի ժամանակ չորցած աղբիւրները բղխեցուցիր եւ երաչաէ փրկեցիր ջու ժողովուրդը։ Դուն, ինջնին Տէր, մօտեցիր այժմ Ս. Հոգիովդ եւ օրՀնէ այս ջուրը, որպէսզի սա ըլլայ

Տուներու չէնութիւն
Հիւանդներու բժչկութիւն
Հոգիներու փրկութիւն
Մարժիններու առողջութիւն
եւ օգտակար՝ մեր ամէն պէտջելուն որովհետեւ ողորմած եւ
մարդասէր ես Տէր Աստուած։ Պիտի
վախնան ասկէ բոլոր անոնջ, որոնջ
չարութիւն կը խորհին ջու ծառաներուդ մասին, որոնջ ջու փառաւորեալ, եւ սջանչելի անունդ պիտի
օրհնեն այժմ եւ միչտ եւ յաւիտ-

եան ։

դիրքին ու պատուին վայելող՝ Տրապիզոն հանդիպեցաւ։ Մոսեսած էո Աստուածաւաւտնու

Մօտեցած էր Աստուածայայտնութեան տօնը. Յոյներ մեծադղորդ Հանդէսով կը կատարէին ՋրօրՀնէքը **Ճորսխի վրայ․ Հայոց ԿաԹողիկոսն** ալ Հրաւիրուեցաւ Հանդէսին, որ իր *Հայրապետակա*ն փառքերով ներկայացաւ։ Եկեղ․ Պատմիչներէն (Կիրակոս) ~երկու եկեղեցիներու մէջ տիրող նախանձով մը կ'ուզէ մեկնել այս հրաւէրը։ Գետին վերի կողմը Հայոց Կախողիկոսը Հրամցուցին, կ՚ըսէ, իրենք ալ վարի կողմը կեցան․ վասնզի Հայոց օրհնութիւնը թերի կը Համարէին եւ իրենք վարը կենալով , Կաթողիկոսին պատիւ մը ընծայելէ աւելի կ'ուզէին անոր օրհնած ջուրը նորէն օրՀնել։

եայց խնդիրը բոլորովին տարայն կարձէր ինքգինը։ Հերիք էէ սակայն կերպարանը ին առաւ. երբ Հայոց կանորային գրանալի հրանալի հրանարեր հրանալի հրանալի հրանալի հրանարև հրանալի հրանալի հրանարև հրանալի հրանալի հրանարև հրանարև հրանարև հրանարև հրանալի հրանալուն չուրի հրանալի հրանարև հրանարև հրանալի հրանարև հրանարի հրանարև հրանարի հրանարի

այսչափը. գետն իսկ զարհուրած, կանգ կ'առնու. իր հոսանքները կր կապուին, Հայոց Հայրապետին աղօթերով։ Եւ այն սպիտակ աղաւնին, գոր Յոյները վարժեցուցեր էին Ջրօրհնէքի հանդէսին գետի վրայինել չուրին արաւնին եր կր խոյանայ, կ'առնէ աղաւնին՝ մե՛ծ ամօթի մէչ ձգելով չարամիտերն՝ արտնայ, կ'առնէ աղաւնին՝ նե՛ր ամօթի մէչ ձգելով չարամիտերն՝ արտնային՝ կր խոյանայ, կ'առնէ աղաւնին՝ նե՛ծ ամօթի մէչ ձգելով չարամիտերն՝ արտնային՝ գորվելի է Հայոց հաւատքը։

Այս գրուցախառն պատմունիւնը, որ պատմիչներու բերնին ջուրերը առատացուցած է, կրնայ սջանչելի ընդլայնումներու ծրագիր մը րլյալ՝ ժամանակին բարջերը ուսում-նասիրելու համար նախնեաց կրօնախօսական կալուածին վրայ։ Բուն դէպջը սակայն Թէ Պետրոս Ա. Կաթողիկոս 1022ին Ջրօրհնէջի մեծ հանդէս մը կատարած է Տրապիզոնի մէջ, պատմական է, եւ այդ դէպջէն ի վեր 883 տարիներ անցած են եւ անկից մնացած է պատմութեան մէջ Գետադարձ տիտղոսը Կաթողիկոսին համար, եւ Գետարգել կոչումը ա՛յն խաչին հանար, որով Պետրոս

PRAYER FOR THE NEW YEAR

Missak Medzarents

Give me, my God, that kind of happiness that has no self. Let me gather it like flowers in other people's eyes.

Give me, oh Lord, an impersonal joy which like a child's sparkler tints the onlooker's face.

Give me, oh Lord, an impersonal joy to hand like ribbons braided with bells on each door I pass.

Let me build altars out of words of those I love and echo them like cymbals of brass.

Give me an impersonal joy to share like the stars dispersed across the skies.

Let it be happiness that does not drown laments of those in pain

and not the kind of joy confined within my self alone. Let every loaf upon my plate be blessed

with a crossed pair of joys. And like the sun going west let me spread sunlight, Lord.

Let me lower it on waters as one lowers nets and plant it in earth's furrows like a plow

and like the rain shower it over the thirsty crowd.

And having found it, let me stay the hunter of the ideal. Give me the grace to know its true worth

like the sailor on the life raft. Let me gather it from the souls of common and uncommon man

and give it back.

(1907)

Reprinted from "Anthology of Armenian Poetry," by Diana Der Hovanessian and Marzbed Margossian, N.Y. 1978.

Կաթեողիկոս օրՀներ է ջուրը։

Այս ամենեն ետքը, կը մնայ նաեւ սա տպաւորութիւնը դիտող միտքերու վրայ՝ թե ժամանակը ինչե՛ր ստեղծեր է Հայ. Եկեղեցւոյ Կաթող. Աթոռին չուրջ լարուած թակարդները փանացնելու եւ անոր աթոռակալներուն կորովի ջանքերը պսակելու եւ նոյն իսկ յանիրաւի բամբասուած Կաթողիկոսի մը պատիւը փրկելու Համար։ Այս ալ հրաչք մըն է։

«Լոյս», 1906, էջ 42–43

branches of the tree, a job that he executed

with great enthusiasm. Most of all, though,

Shant loved Christmas morning, when he

would be the first one in the house to wake

up, and head straight for the living room to

open the gifts that Santa had left for him

under the tree.

One year, when Shant was six, he learned in Sunday School that Christmas was also Jesus' birthday. He learned how God's Son was born in a stable because there was no room at the Inn, and how the wonderful Star of Bethlehem had led three Wise Men to his birthplace, so that they could give him strange and wonderful gifts. Learning all this, Shant felt a little sad, because for all the years that he had been celebrating Christmas, he had never once been told that Christmas was Jesus' birthday. Now that he knew, he really couldn't understand why, on Christmas, everyone gave gifts to him instead of to Jesus.

On this particular Christmas Eve, Shant got the idea in his head that he, like the Wise Men, would look for Jesus and give Him a birthday gift. So, while Shant's Mom and Dad were watching T.V. in the living room, Shant got up out of bed, and dressing very quietly so as not to alert them, snuck out of the house, taking only his piggy bank, to go and look for Jesus.

Of course, Shant had no idea where to look, but remembering all the hustle and bustle in the stores when he had gone shop-

ping with his Mom, he felt sure that's where Jesus must be. And so, his little jaw set with determination, Shant buttoned up his coat, wrapped his scarf tightly around his neck, got in his bike and set out for the Mall

got in his bike and set out for the Mall.
"So many people," he thought as he entered the huge shopping mall a few blocks from his house, "surely this is where I will find Jesus."

Going from store to store, Shant asked each person he passed: "Excuse me, do you know where I can find Jesus?"

"Dont bother me, kid, I gotta get home and wrap these damn gifts," was the reply of one man with a great scowl on his face who was rushing through the Mall with an armful of packages.

"Get lost, punk, what are you anyway, some kind of Jesus freak?" said another in response to Shant's question.

At one store, a woman behind the counter even chased him away. "You tryin' to ruin my business or something? Go away," she said, "if I ever see you back here again, I'll wring your neck."

Shant was on the verge of tears. As one after another of the people in the Mall either swore at or completely ignored him, Shant could only think of how wonderful Christmas was *supposed* to be. Why then was everyone so mean to him?

Rounding a corner of the Mall, Shant's face brightened as he saw "Santa's Workshop". "Of course," he said to himself, "Santa would know where I can find Jesus!"

As he neared "Santa's Workshop", he saw that Santa was anxiously looking at his watch.

"Oh my," thought Shant, "Santa's getting ready to deliver his gifts. I'd better hurry and ask him where I can find Jesus."

As he approached the great throne-like chair where Santa usually sat to receive his little visitors, he saw Santa get up and shrug his shoulder. "Sorry kid," Santa said," my shift's up. I gotta get outa here and have a drink. This job's for the birds."

Saying this, "Santa" pulled off his false white beard and long, flowing wig and headed straight for the nearest exit.

Shant was dumbfounded. Santa was a . . . a . . . a fake! Shant turned, and with tears flowing freely now, raced for the door that would let him escape from this horrendous nightmare into the darkness of the cold, cold night.

But the nightmare was just beginning. When Shant went to where he had left his bike, it was not there. Someone had stolen it — on Christmas Eve.

Crying, Shant began to walk home. He was so sad and confused, he did not even think of taking a dime from his piggy bank and calling his Mom and Dad to come and get him. All he could think of was getting home to the warmth of his parents' arms.

As he walked along the dark, deserted streets toward his neighborhood, a light snow began to fall, and with it, a calmness and serenity that made Shant begin to forget his ordeal and warm his heart. Suddenly, the calm was shattered by the growling of a dog. Looking up, Shant saw a large, fierce dog poised to lunge at him. Terrified, Shant ran blindly through the falling snow, hoping, praying, that the dog would not catch him; his only thought: the thought of escaping the sharp pointed teeth that could rip him to pieces. When he could run no further, he stopped, gasping for breath. The dog was gone. He had given up the chase! But Shant's relief lasted only for a few seconds, for, looking around, he realized that he had gotten himself lost.

Frightened now, afraid he would never get home, Shant's heart was beating wildly in his little chest. Up ahead, he saw a group of boys, a little older than himself, walking on the opposite side of the street. Again relief flooded him. Again it was short lived, for as Shant approached the boys to ask directions, they saw his piggy bank full of money, and knocking him to the ground, smashed his little bank and took the money Shant had meant to give to Jesus.

Cringing on the newly-fallen snow, cold and lonely, lost and afraid, Shant prayed: "Please, Lord Jesus," he whispered, "I am so alone and so afraid. All I wanted to do was give you a present for your birthday.

(Continued on page 3)

Ամանորի եւ Ս․ Ծննդեան տօներուն առնիւ դուն ջեզի Հայերէն դիրջ մը նուիրէ, դիրջ մըն ալ ջու բարեկամիդ նուիրէ։

Այսօր իսկ հեռաձայնէ եւ կամ գրէ Ազգային Առաջնորդարանի գրախանութեը, եւ ապսպրէ հետեւեալ գրջերը-

1. Այր ու Բեն - Մ. Մինասեանի կոթողական հատորը՝ որ Հայոց Աերուբենի դծային բանաստեղծութիւն մըն է։ 25.00 Տոլար։

- 2. Փակուած Վարագոյրի Առջեւ Վաստակաւոր դերասանապետ Մանուէլ Մարութեանի Հանդիպումները՝ վերջին դարու Հայոց Պատմութեան մեծերուն Հետ։ 15.00 Տոլար։
- 3. Զարթօնք Ե. Հատոր —
 Մալխասի համով հոտով գործը,
 ուր իր վախճանին կը հասցնէ
 Հայ Ազատագրական չարժման
 իր պատմուժիւնը 15.00 Տոլար։
- 4. *Մովսէս Խորենացի*, Հայոց Պատմութիւն, *Երեւան*, 1982։ 7.00 *Տոլար*։
- 5. *Ծերենց*, Թէոդորոս Ռշտունի, *Պատմավէպ, Պէյրութ*, 1982։ 7.50 *Տոլար*։
- 6. Վահէ θ չական, Ահազանգ, Ն․Ե․ 1980։ 30․00 Տոլար։
- 7. *Լուսիկ*, Թհհրան, *Լ*.Ա. 1980։ 10.00 *Տոլար*։
- 8. Աստուծոյ Խօսքը Կեանքը Մարդուն, 24 էջ, 1.00 *Տոլար*։
- 9. Օրացոյց Եւ Աստուածաշնչական Ճաշու Ընթերցուածներ, 1983, 1.00 *Տոլար*։
- 10. Օրացոյց 1983 -ԿաԹողիկոսարան, ԱնԹիլիաս, 2․00 Տոլար։

Մինչեւ Դեկտեմբեր 31 առաքման ծախսը ներառեալ է։ Մեր հեռաձայնի Թիւը – 212–689–7810 Մեր Հասցէն

The Bookstore
The Armenian Prelacy
138 E. 39th St.
New York, N.Y. 10016

MAKE "OUTREACH"
A LOYAL FRIEND OF
YOUR HOME IN THE
COMING YEAR. ENSURE ITS FUTURE BY
SENDING IN YOUR
DONATION TODAY.

CHRISTMAS DECEMBER 25TH OR JANUARY 6TH

It is a known fact that even though the entire Christian world observes Christmas on December 25th, the Armenian Church alone, has kept the traditional date of January 6th.

Many ask which date is the correct one? "Ours" or "theirs?" Would it not be preferable to follow the rest of the Christian world's tradition and celebrate the joys of Christmas with them especially since it is difficult and impractical both in Europe and America, to shut down businesses and be absent from work place after the European and American Christmas and New Year have passed, in an anti-climactic mood. Many think in this fashion, but others hold an opposing view, especially our youth, who feel that a movement should be created to keep traditional holidays to their designated calendar days. This view is specifically expressed in the Armenian community of the U.S. where the various Armenian Church jurisdictions observe traditional holidays in an inconsistent variety of celebration dates.

It will be a difficult task to bring about consistency in all churches and congregations, especially in the present circumstances. Nevertheless, this should not prevent us from examining the historical roots of Armenian Chistmas celebration practices.

Let us point out at the outset that neither the January 6th nor December 25th Christmases are dates based on historical documentation.

The early Church fathers clearly point out that until the third and fourth centuries, no specific date for Christmas had been established; this was a later addition. The early church, soon after its establishment, observed the Resurrection of our Savior every Sunday. The Easter celebration enjoyed more ideological depth and popularity, and it has remained so in the Middle East. Subsequently, when church ritual became more refined, the Church preferred to assign special dates to those holidays which concerned events in Christ's life on

earth. Of these, the most popular holiday naturally centered on the feast of Epiphany. But, it is unclear as to when this holiday began to be observed. In those days, great discrepancies in observations occurred between countries and churches. For example, in Egypt some observed Christmas on either May 20th or on January 6th. It is a known fact however, that the celebration of the feast of Epiphany on January 6th became a popular observation in Egypt, Palestine, Asia Minor, etc. According to its early established church rituals, the Armenian Church followed the practices of Jerusalem, which had initially adopted the January 6th date, and has preserved that date up to the

But how were these dates established in the first place? It is irrelevant to note here the complex problems which occupied the minds of our Church fathers right up to the time of Shnorhali and Datevatzi. The heart of these problems centers on the date of the Service at the Temple of Zechariah which fell on September 27th, according to the Greek Calendar, and according to the Armenian Calendar, on October 9th, from which were derived the December 25th or January 6th dates. For the sake of logic, these two dates should be examined in light of their pagan roots.

As a matter of fact, in ancient times, in the East, the Winter Solstice was celebrated on January 6th, in compliance with the edict of Pharaoh Amenhotep. On that day the blessing of the waters and Sun God holidays were observed. In that atmosphere of a crowded pantheon of Pagan Gods, it is noted that the God Ion, Dionysius or Osiris would be easily confused with the Sun God. On that same day, brooks and rivers were blessed with appropriate rituals. It is not difficult therefore to imagine that in the East, a more suitable date than January 6th could not be established, and create a parallel between the birth of Christ, the Dawn of Righteouness and the blessing of the waters with the Epiphany and the ritual of the Blessing of the Waters of Jordan.

But, of this was the accepted tradition, then how was the December 25th date established in the West? There are two theories concerning the issue:

- a. As a result of an arrangement of Calendar dates and events; and
- b. To obstruct a pagan holidayThose who agree with the first theory, claim that:
- The Crucifixion of Christ coincides with the first day of the Earth's calendar (March 25, according to tradition) which also coincides with the Spring Equinox. In Accordance with the same tradition, the Feast of the Annunciation date coincided with the date of the Crucifixion; therefore, arriving at the Christmas birth date, on December 25th, 9 months hence.
- 2. December 25th falls on the Winter Solstice when daylight hours begin to be longer. Six months prior to this date, was the brith date of John the Baptist; that is to say, on the 25th of June when the hours of daylight begin to be shorter. As John the Baptist himself said: "He must become greater, I must become less." (John 3:30).

The second theory concerning obfuscating the pagan observations of December 25th, presents a more serious concept. This should not seem out of the ordinary; since during the third and fourth centuries Christianity was competing with Paganism. Not only was it necessary for the new religion to be disseminated, but it was necessary to relate it to daily life, and to uproot Paganism and its practices which had taken deep root in the social customs and life of the people. For this reason, it was not sufficient for the preachers of the day to pour fire and brimstone upon the heads of the populace. Besides delivering their sermons, it was important to organize the task of launching a concerted effort and campaign directed

(Continued on page 4)

NEW ALBUM

Just released is a new record album by the noted singer Ms. Maro Partamian. The album offers an array of songs, both popular and classic, and is the first offered by the singer. Copies may be obtained by writing directly to:

Prelacy Bookstore 138 East 39th Street New York, N.Y. 10016

\$9.50

(Continued from page 2)

Please don't let me die here. Please, God, I'm so afraid, don't leave me alone."

'Don't be afraid Shant. I am here. You are not alone," said a voice from the darkness.

Turning, Shant saw a tall, bearded man silhouetted against the night sky, his face a darkened shadow.

"Are you Jesus?" Shant asked, his voice trembling both from fear and cold.

'No. Shant, don't you recognize me? It is I, Father Massis. Where have you been? Your parents are at their wit's end from worrying about you, and I have been looking all over for you.

"Oh Father," cried Shant from relief as he recognized his parish Priest and ran into his strong, waiting arms. In his relief at being safe once again, Shant blurted out the whole story of his horrible ordeal to Father Massis: "Last Sunday, we learned in Sunday School that Christmas was also Jesus' birthday and that Wise Mentravelled from the East to bring him gifts. I felt bad that on Christmas I always got gifts and never once gave one to Jesus. I thought I could find Him and give Him one. First, I went to the Mall, because that's where all the people who celebrate His birthday spend the most time. I couldn't understand why everyone was so mean to me when I asked them where I could find Jesus.

'Then I went to ask Santa, because I felt sure he would know where I could find Jesus, but Santa was a fake too, just like all those people who were supposed to be celebrating Jesus' birthday. They didn't care about Him, they cared only about themselves.

"When I ran outside to go home, someone had stolen my bike, and when I started to walk home, a dog chased me and I got lost. And just now, some mean boy smashed my piggy bank and took the money I was going to give Jesus for His birthday.

"All I wanted to do was find Jesus to give Him a gift on Christmas," Shant concluded still sniffling, wiping a last tear from his eyes onto the sleeve of his coat, "I guess it was a stupid thing to do. I hate Christmas, and I don't think that there even is a Jesus.'

"Come with me Shant, and I will show you where you can find Jesus," was all that Father Massis said, taking Shant by the hand and leading him down the street.

A few minutes later, when Father Massis and Shant stepped into the glowing warmth of the foyer of Holy Resurrection Church, Father Massis told him to wait while he called Shant's parents to let them know he was

When the Priest returned, he led the boy to the Church's beautiful Main Altar, and kneeling down in order to look at the boy in the face and reaching out his hand to tenderly stroke the boy's hair, he said, "Shant, it was not at all stupid of you to want to find Jasus and give Him a gift on His birthday. You could not find Him because you looked in the wrong places. Jesus is not in the "things" of Christmas. He is not in the stores, nor at the parties, nor can He be found among the storefront Santas. Rather, He is in the Spirit of Christmas — in the love that people have for one another; in the faith they gave in Him; in the joy they feel in His saving grace and in their togetherness as they worship

"Jesus can be found in many places. But you must start by seeking Him in your heart through prayer. Then you must listen to what He has to say by reading your Bible. Only then will you find Him through your

"As for gifts, He seeks only one: your unreserved love. Nothing - not money, not gold, not all the fine jewels in the world is as precious to Him as that.

"So, Shant, if you look for Him in the right places, like here, in Church, or in your heart, or in the good things of this world, and if you offer Him the right gift, you will never fail to find Him. But don't ever stop looking for Him in your prayer. Don't ever hold back the giving of your love from Him. Worship Him sincerely and often and listen to His Word. This is the only way anyone can find Him."

 $^{\diamond}$

For Shant, Christmas was never the same again. It was still his most favorite time of the year, and he still loved it more than anything; but now he loved it for a different reason. He loved it now because when he looked in the right places, he could always find Jesus — even at Christmas.

Տիգրան Սարգունիի բաց նամակին ՄԵՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ -

Տարիներու ընթացքին չատ մը խմբագրականներ եւ յօդուածներ գրած եմ «Աութրիչ»ի մէջ, որուն հետ անպաչտօն կապ մը ունեցած եմ։ Գրութիւններէս չատերուն մէջ իրողութիւնները չափազանցուած կերպով արտայայտած եմ այն յոյսով, որ ընթերցողներէն ոմանք պատասխանեն։ Մինչեւ հիմա լռութեւնը խլացուցիչ եղած էր, այնպէս որ երբ իմացայ Պր. Սարգունիին պատասխանը զարմացայ, քանի որ «Աութրիչ»ի Սեպտեմբերի Թիւին մէջ երեւցող իմ գրած խմբագրականը բաղդատաբար մեղմ էր։ Միւս կողմէն կը մտածեմ որ զարմանալու ալ չատ պատճառ չկայ․ Հակառակ անոր որ մեր Համայնքը չատ մը լուրջ Հար– ցերու ղէմ յանդիման կը գտնուի, սակայն եւ այնպէս, կը Թուի Թէ, Հայր յուզելու եւ գոնէ պատասխան մր կորգելու Համար խնդրոյ առարկան կամ «Այբ-Բէն-Գիմ»ր պէտը է որ ըլլայ եւ կամ Թուրքը։

ՇնորՀակալ եմ Պր․ Սարգունիին որ ժամանակ տուեր եւ ինծի պատասխաներ է, միայն Թէ դժբախտաբար Խմբագրականիս Հագցուցեր է գաղափարներ, որոնք չեն յիշուած Հոն, ոչ ուղղակի եւ ոչ ալ անուղղակի կերպով։ Գրութեանս մէջ Հակիրճ Հաստատումով մը ուզած եմ ցոյց տալ մեր Կիրակնօրեայ դպրոցները գօրացնելու կարեւորութիւնը,

քանի որ մասնաւորաբար հոն է որ կր *ջամբուի* կրօնական *դաստիարակու*թիւն, եւ կրօնական դաստիարակու-Թիւնը կարեւոր է երկու պատճառներով , առաջին՝ որովհետեւ մեր երիտասարդները այդպիսի մենոլորտ ու չրջանակ կր փնտռեն, եւ երկրորդ, մեր Հայց․ Առաջելական Եկեղեցւոյ գոյունիւնն ու ապագան այնքան վտանգուած են, որքան Հայ լեզուն։

Տարօրինակ է որ Պր . Սարգունի գիս նկատէ Հայ լեզուի կարեւորութիւնը չգնահատող մր։ Մինչդեռ միասին եղած ենք յանձնախումբերու մէջ, ուր չատ զօրաւոր կերպով պաչտպանած եմ ԹԷ Հայերէն եւ ԹԷ անգլերէն լեզուներուն գործածու-Թեան անՀրաժեչտուԹիւնը բոլոր մեր հրատարակութիւններուն մեջ։ Ով որ ըսէ թե Հայ լեզուն կարեւոր չէ մեր գոյատեւման Համար պարզապէս ինքգինքն է որ կը խարէ։ Որեւէ ազգային Հաւաքականութեան Համար լեզուն կարեւոր ազդակ մըն է անոր ինքնուրոյն նկարագրին պաՀպանման Համար։ Լեզուն է որ ժողովուրդի մը կուտայ ուղղութիւն եւ իւրայատուկ նկարագիր։ Միւս կողմէ սակայն ով որ կը կարծէ թէ, մի միայն լեզուն է որ կ՚արտայայտէ մեր մչակոյթին իւրայատուկ նկարագիրը, վնասած կ'րլլայ մեր ժողովուրդին։ Լեզուն թեեւ հիմնական, միայն մէկ մասն է ազգային նկարագրին։

Այս առթիւ երկար վիճաբանութեան մր դուռ չեմ ուղեր բանալ, բայց կը կարծեմ թէ ժամանակ է որ լեզուի հարցին չուրջ գինադուլ *յայտարարենք։ Հայ լեզուն մեր* շատ կարեւոր մէկ մասն է, եւ քայլեր պէտք *է առնենք որ ան ըլլալ* գործածուող *եւ* կենդանի *լեզու մը։ Միւս կողմէ*, ընդունինք, որ Անգլերէն լեզուի դիտութիւնն ու արդիւնաւորապէս գործածութիւնն է, որ պիտի րլլայ վճռական ազդակը մեր ազգային ու րնկերային հեռաւոր նպատակներուն իրագործման մէջ։

Հեգնական է նկատել Պը․ Սարգու– նիին վերջին պարբերութիւնը, որ կը Հաստատէ իմ կարծի**ջ**ս։ Եթէ Պր․ Սարգունիին նման անձ մր, որ Ան*թիլիասի Դպրանոցին ալ աշակերտած* է, կրնայ մտածել Եյելեզուն է միակ տարբերութիւնը Հայց․ Առաջելական Եկեղեցիին եւ «Կաթողիկէ, Լուտերական, Երիցական, Եպիսկոպոսական, Աւետարանչական, Մկրտչական եւ այլ յարանուանութիւններու» միջեւ, այն ատեն իմ սկզբնական տեսակէտս թե մեր Կիրակնօրեայ դպրոցները զօրացնելը անհրա-ժեչտութիւն մըն է, աւելի ձարտարօրէն կարելի չէր չեչտել։

ԱՐՈՒՍԵԱԿ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Հոկտեմբեր 21, 1982

SATURDAY NIGHT **DANCE ONLY** per person

or one free admission for \$100 raffle ticket holders

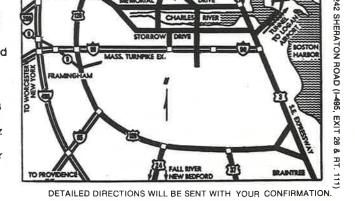
GRAND LOTTERY DRAWING SATURDAY NIGHT

1st prize-\$10,000; 2nd prize-\$5,000; 3rd prize-\$3,000; 4th prize-\$2,000; 5th prize-\$1,000 You may purchase \$100 raffle tickets from all local trustees, delegates, church and Prelacy offices (raffle ticket good for one admission to Sat. night dance), Proceeds from this raffle will be used for the Prelacy Educational Fund.

FOR RESERVATIONS MAIL \$25 DEPOSIT PER PERSON BEFORE FEBRUARY 1, 1983 Make checks payable to Armenian Apostolic Church of America and MAIL to Sts. Vartanantz Church, 402 Broadway, Providence, Rhode Island 02909. For more information call your local church or Sts. Vartanantz 401-831-6399.

SPONSORED BY PRELACY WAYS AND MEAN COMMITTEE

FEBRUARY 11·12·13

PAREGENTAN WEEKEND'83

SHERATON BOXBORO, MASS.

7th Annual Raffle

Help Support Armenian Prelacy Programs

Programs that are vital to the continuation of Christian and Armenian Education need your support. This year, you once more keep these programs alive and growing by purchasing tickets for the Seventh Annual Raffle.

Raffle Drawing will take place on February 12th, 1983 during Paregentan Weekend, at the Sheraton Hotel, Boxboro, Mass.

Donation: \$100

PRIZES

1st Prize	\$10,000
2nd Prize	\$ 5,000
3rd Prize	\$ 3,000
4th Prize	\$ 2,000
5th Prize	\$ 1,000

Drawing on Saturday, February 12 Donation \$100

Tickets available from Board of Trustees, Delegates or local sources.

General Chairman:
Mr. Varoujan (Bobby) Avakian
Regional Representatives:
NY/NJ – Dr. Roubik Khatchikian
NEW ENGLAND – Mr. Gregory Avedikian
MID ATLANTIC – Mr. Onnig Petrossian
MIDWEST – Mr. Nercess Chitjian
CANADA – Mr. Shahen Minassian

CHRISTMAS - DECEMBER 25TH OR JANUARY 6TH

(Continued from page 2)

against Paganism.

The development of rites and rituals of the 4th Century advanced with these purposes in mind when they laid claim to a number of Pagan holidays, investing them with the Christian spirit and ideal. After all, St. Gregory the Illuminator had combined the holy days of the Presentation, the Transfiguration and the Assumption of the Holy Virgin with certain Pagan festivities in Armenia.

Up to this point, in the East, January 6th had become popular as the date of Christ's Birth and Baptism, while in the West; other problems presented themselves. From December 17th to the 23rd, the Pagan Winter holidays were celebrated, the Saturnalia, Sigillaria, Jouvenalia, Bromalia, and the Winter Solstice which immediately followed on December 24-25th, marking the birth date of the Sun. That holiday had received great significance, especially during the 3rd Century. On one hand, the followers of Mithraism, on the other, the pretentions of the Roman Ceasar who considered himself the worshipful "Sun-God," as well as the new philosophy advanced by the Neo-Platonic School and its adherence to the theory of Emanation, were encouraging the spread of the Sun-God Holiday. But simultaneously, new interpretations of Holy Scripture were burdgeoning, where the prophecies of the Old Testament concerning the Dawn of Righteousness (see Psalms Malachai, 4:2 etc.) were being identified with Jesus Christ. Whereas, in the Pagan world, worship of the "Victorious-Sun" was blossoming, the early Church was glorifying the Dawn of the Righteous, Christ.

However, it is not clear to us, how the Roman Empire prevented the observation of that date; so that Christians would not follow the Pagan holiday devoted to the Sun and to allow that observation to be transferred to January 6th, as the Christmas holiday. It is established that from 336 A.D. on, the Roman Empire officially adopted December 25th which gradually spread and occasionally the Romans aligned other nations such as Palestine (where it was difficult to celebrate Christmas on the same day in Bethlehem, and the Baptism, in Jordan). The East followed the traditions of the West by adopting and recognizing December 25th in Antioch sometime between 336-388 A.D., in Egypt in 482 A.D., in Constantinople between 379-399 A.D. This was not easily accomplished. For example, St. Gregory of Nazianz (329-389), upon his elevation to the position of Patriarch of Constantinople in 379, in an unprecedented decision, ordered Christmas to be celebrated on the 25th of December. But before the end of that year, the Patriarch was forced to resign his position, and, his opponent re-established the January 6th holiday which was preserved for around 20 years, but which eventually was changed upon the Greek Orthodox Church's categoric acceptance of the December 25th date. Armenia was left standing alone as her sister churches gave her no peace. While, intermittently both Greeks and Romans attempted to impose upon the Armenians their observation of the December 25th Christmas. This was accomplished sometimes based on conviction, sometimes on tyranny, and sometimes on political and military false promises.

In the 12th century, Greek controversy rose again and St. Nerses Shnorhali who was under great pressure, responded: "We have evidence for justifying our traditions. In order to show that it was not by arrogance that we separated ourselves from other nations, but that it is them who initially were celebrating with us, later changed at their will"

Despite decisions taken at the meetings of Sis (1307), Adana (1316), and Florence (1439) concerning the change of Armenian Christmas date to December 25th, no concrete results were produced. It was only St. Nerses of Lampron who adopted a more broad view in this matter when he stated in his Synodal Address: "Feasts and traditions were established as the fruits of charity and it is not charity which is their fruit, consequently, one should not destroy the reason why they exist aiming to keep them stable. Or. as a sign of out-pouring of the grace of our Lord bestowed upon us, the Holy Eucharist was given to us, likewise the Holy Muron (Chrism) the festivals of the Lord and all the rest. What do you consider correct: to change the content, the time, or in order to preserve with obstination what is. destroy the unity of the Church of Christ, established in peace?"

Thereupon, translating word into deed,

The Ladies' Guild
of the

Prelacy of the Armenian Apostolic Church
of America
requests the pleasure of your company
at the
Eighth Annual
"Feast of Light"
on Saturday, the fifth of February
Nineteen hundred and eighty-three
The Waldorf-Astoria
Jade and Astor Rooms
49th Street and Park Avenue
New York City

Black Tie Optional
Donation Seventy-five dollars per person
Dinner - 8:30 p.m.

PRELACY CALENDAR OF EVENTS 1983

JANUARY

Wednesday, Jan. 5th - Prelate's Christmas Party, at the Prelacy

FEBRUARY

Saturday, Feb. 5th - "Feast of Light," at the Waldorf Astoria, Jade

and Astor Rooms

Wednesday, Feb. 23rd - Lenten Lecture I — Lecturer: Fr. Thomas Hopko

of St. Vladimir's Orthodox Theological Seminary,

Crestwood, N.Y.

Weekend of Feb. 11-13th - Paregentan Weekend '83, at the Sheraton Boxboro,

Mass.

MARCH

Wednesday, March 9th - Lenten Lecture II — Lecturer: Raffi K. Hovanni-

sian of Washington D.C.

Sunday, March 13th - Concert, Carnegie Recital Hall — 2:00 p.m.

Eduard Gulabyan — Cello, accompanied by Erna

Gulabyan — Piano Rita Bardakjian — Piano

Wednesday, March 30th - Lenten Lecture III — Dr. John Khanjian of Kan-

sas Wesleyan University.

APRIL

Saturday, April 2nd

- Easter Eve Reception for Armenian Youth, at the

Prelacy

MAY

Thursday, May 5th

- Mothers' Day Luncheon, at the St. Regis Hotel

Lampronatzi initiated the celebration of Christmas on December 25th in his Diocese of Tarsus. An event which did not find general acceptance and remained a unique phenomenon.

Two centuries later, St. Gregory of Datev examines this issue once more and as was suitable to the culture of that period, cites 15 reasons for celebrating January 6th and justifies this proudly by saying: "Our Holy and Orthodox and faithful Church of Armenia, holds this traditions with ferver." (Book of Questions, p. 484).

Six centuries have passed since Datevatzi and the Armenian Church have succeeded in preserving the January 6th Christmas up to the present. We must nevertheless ask ourselves until when will we continue to do so? God only knows. This traditionalist attitude which characterizes the Armenian

Church in the Diaspora, causes us to believe that world Christianity will continue to celebrate Christmas on the 25th, while we on the other hand will continue to ardently observe January 6th.

I wish to conclude this historical brief with a completely different thought. A few years ago, after the Christmas holiday had long passed, the toys broken, and the dolls torn apart, little 4-year old Lynn-Anahid asked me: "Hay Soop (Hayr Soop), when is Christmas coming?" I explained that it had alredy passed. "No, no" she cried, "the kind of Christmas that comes and stays always..."

May God grant that Christmas time will come and remain with us forever, bringing peace to the world, brotherly love to all nations, justice for our people who believe deeply in their own re-Birth.

M.A.